

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Videokonferences>Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Igaunija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Jā, pierādījumus var iegūt, izmantojot videokonferenci. Padomes Regulas (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās 10. panta 4. punktā paredzētas tiesības pieprasīt videokonferences izmantošanu. Videokonferenci var izmantot arī pierādījumu iegūšanā saskaņā ar regulas 17. pantu; centrālās institūcijas vai kompetentās iestādes uzdevums ir veicināt sakaru tehnoloģiju, piemēram, videokonferenču un telekonferenču izmantošanu. Igaunijas tiesām ir vajadzīgs videokonferenču tehniskais aprīkojums. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 15. panta 6. punktu (pieejams tiešsaistē [šajā vietnē](#)) kodeksa noteikumus piemēro gadījumos, kad kādas ES dalībvalsts tiesa lūdz palīdzību pierādījumu iegūšanā Igaunijā, ja vien Padomes Regulā (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās nav noteikts citādi. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 15. panta 5. punktu Igaunijas tiesa pēc ārvalsts tiesas lūguma palīdz šai tiesai īstenot procedūru, ja pieprasītā procedūra saskaņā ar Igaunijas tiesību aktiem ir piekritīga attiecīgajai Igaunijas tiesai, nav aizliegta ar likumu un ja tiesību aktos un starptautiskajos nolīgumos nav noteikts citādi. Procedūru var īstenot arī saskaņā ar ārvalsts tiesību aktiem, ja tas vajadzīgs tiesvedības procesā ārvalstī un nenodara kaitējumu procedūrā iesaistīto pušu interesēm. Tiesas sēdes, ko rīko kā procesuālu konferenci, reglamentē Civilprocesa kodeksa 350. pants. Nav īpašu noteikumu vai ierobežojumu videokonferences rīkošanai saskaņā ar Regulu 1206/2001, tostarp attiecībā uz procesuālo konferenci, ko tieši veic citas dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu saskaņā ar regulas 17. pantu.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 1. un 2. punktu gadījumos, kad tiesas sēde notiek kā procesuāla konference, lietas dalībnieki var veikt reāllaika procesuālas darbības, piemēram, sniegt ar zvērestu apliecinātu liecību vai liecību bez zvēresta prasības izskatīšanā; saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 2. punktu lieciniekus un ekspertus var arī uzklaut procedūras konferences režīmā.

Tas nozīmē, ka lietas dalībnieks var sniegt ar zvērestu apliecinātu liecību prasības izskatīšanā vai liecību bez zvēresta nodošanas procesuālas konferences režīmā, un liecinieku vai ekspertu arī var uzklaut, izmantojot procesuālo konferenci.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Sk. atbildi uz iepriekšējo jautājumu.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 1. punktu tiesa var rīkot tiesas sēdi kā procesuālu konferenci tā, lai lietas dalībnieks vai tā pārstāvis vai padomdevējs tiesas sēdes laikā varētu atrasties citā vietā un veikt reāllaika procesuālās darbības, atrazdamies šajā vietā.

Tas nozīmē, ka tiesa var rīkot procesuālu konferenci tā, ka personai nopratināšanas laikā nav jāatrodas tiesas zālē.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Jā, tiesas sēdes drīkst ierakstīt. Ierakstu veic saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 52. vai 42. pantā minēto procedūru. Tiesās izmantotā attālinātās nopratināšanas tehnoloģija ļauj ierakstīt uzklauti saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 52. pantu.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 32. panta 1. punktu tiesvedības un tiesas darba valoda ir igauņu valoda. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 32. panta 2. punktu tiesas sēžu un citu procesuālo darbību protokolus sagatavo igauņu valodā. Tiesa var reģistrēt protokolā visas tiesas sēdē svešvalodā sniegtās liecības vai paskaidrojumus attiecīgajā svešvalodā papildus tulkojumam igauņu valodā, ja tas ir vajadzīgs, lai precīzi atspoguļotu liecības vai paskaidrojuma saturu. Civilprocesa kodeksā nav īpašu noteikumu attiecībā uz valodu režīmu liecības nodošanai vai paskaidrojuma sniegšanai pēc citas dalībvalsts tiesas pieprasījuma saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kā arī attiecībā uz valodu režīmu pierādījumu iegūšanai saskaņā šīs regulas 17. pantu.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 34. panta 1. punktu, ja lietas dalībnieks nepārvalda igauņu valodu un tiesvedības procesā viņam nav pārstāvja, tiesa pēc lietas dalībnieka pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas piesaista tulku vai tulkotāju, ja tas ir iespējams. Ja lietas dalībnieka liecības ir saprotamas tiesai un pārējiem lietas dalībniekiem, tulka vai tulkotāja pakalpojumu piesaistīšana nav nepieciešama. Ja tiesa nevar nekavējoties nodrošināt tulka vai tulkotāja pakalpojumus, tā izdod rīkojumu, saskaņā ar kuru lietas dalībniekam, kam vajadzīgi tulka vai tulkotāja pakalpojumi, tiesas noteiktā termiņā jāatrod tulks vai pārstāvis, kurš pārvalda igauņu valodu (Civilprocesa kodeksa 34. panta 2. punkts). Igaunijas Civilprocesa kodeksā nav īpašu noteikumu attiecībā uz tulka vai tulkotāja atrašanās vietu regulā noteiktās pierādījumu iegūšanas laikā.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 343. panta 1. punktu lietas dalībniekiem un citām personām, kuras uzaicinātas uz tiesas sēdi, tiesa nosūta pavēsti, kurā norādīts tiesas sēdes laiks un vieta. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 343. panta 2. punktu tiesas pavēste jānosūta vismaz desmit dienas pirms tiesas sēdes norises datuma. Šis termiņš var arī būt īsāks, ja lietas dalībnieki tam piekrīt.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Izmaksas, kas saistītas ar pierādījumu iegūšanu saskaņā ar Regulu Nr. 1206/2001, reglamentē šīs regulas 18. pants. Civilprocesa kodeksa 15. panta 4. punktā noteikts, ka tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, nav jāsedz procesuālās izmaksas. Tiesa, kas ir veic procedūru, par izmaksām informē tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, un uzskata, ka šīs izmaksas ir saistītas ar izskatāmo lietu. Ar pierādījumu iegūšanu saistītās izmaksas kā būtiskas tiesvedības izmaksas sedz saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 148. panta 1. punkta noteikumiem, kuros paredzēts, ka tad, ja tiesa nav noteikusi citādi, tiesvedības izmaksas tiesas noteiktajā apmērā avansā sedz lietas dalībnieks, kas iesniedzis prasību, ar kuru saistītas šīs izmaksas. Ja prasību iesniegušas abas puses vai ja tiesa ir uzaicinājusi liecinieku vai ekspertu vai lūgusi veikt pārbaudi, puses sedz izmaksas vienādās daļās. Ņemot vērā, ka tiesu rīcībā ir videokonferenču tehniskais aprīkojums, netiek piemērota maksa par tā izmantošanu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Regulas 17. panta 2. punktā noteikts, ka tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē nopratināmo personu, ka tiesas pierādījumu iegūšanas izpilde notiek brīvprātīgi.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 347. panta 2. punkta 1. apakšpunktu tiesa sēdes sākumā noskaidro, kuras no uzaicinātajām personām ir ieradušās, un pārbauda šo personu identitāti. Kodeksā nav paredzētas īpašas procedūras identitātes pārbaudei tiesas sēdē. Tiesas uzdevums ir noskaidrot uzaicināto personu identitāti. Šajā nolūkā tiesa pārbauda, piemēram, personu apliecinošu dokumentu, kurā ir fotogrāfija. Personas, kas piedalās videokonferencē, identitāti var noteikt, piemēram, pamatojoties uz dokumenta kopiju, kas iepriekš iesniegta tiesā.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 269. panta 2. punktu lietas dalībnieks pirms liecināšanas nodod šādu zvērestu:

“Es, (vārds/uzvārds), zvēru pie sava goda un sirdsapziņas, ka teikšu tikai patiesību, neko nenoklusēšu, liecību nepapildināšu un nemainīšu.” Lietas dalībnieks nodod zvērestu mutiski un paraksta zvēresta eksemplāru.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 36. panta 1. punktu persona, kura nepārvalda igauņu valodu, nodod zvērestu valodā, ko šī persona brīvi pārvalda; saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 36. panta 2. punktu ar parakstu apliecina zvēresta tekstu, kas sagatavots igauņu valodā un kuru iztulko attiecīgās personas klātbūtnē pirms parakstīšanas.

Civilprocesa kodeksa 262. panta 1. punkta otrajā teikumā noteikts, ka pirms liecības nodošanas tiesa paskaidro lieciniekam, ka viņa pienākums ir teikt patiesību, un iepazīstina liecinieku ar kodeksa 256.-259. panta saturu. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 303. panta 5. punktu ekspertu nopratināšanā piemēro tos pašus noteikumus, ko piemēro liecinieku nopratināšanā. Ekspertu, kas nav tiesas eksperts vai oficiāli sertificēts eksperts, pirms eksperta atzinuma sniegšanas brīdina par atbildību saistībā ar apzinātu nepatiesu atzinuma sniegšanu, un eksperts to apstiprina, parakstot tiesas sēdes protokolu vai brīdinājuma eksemplāru. Parakstīto brīdinājumu kopā ar eksperta atzinumu iesniedz tiesai.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 350. panta 3. punktu tiesas sēdē, kas noris kā procesuāla konference, visiem procesa dalībniekiem nodrošina tiesības iesniegt sūdzības un pieteikumus un izteikt viedokli par citu procesa dalībnieku sūdzībām un pieteikumiem, un citu tiesas sēdes nosacījumu tehniski drošu izpildi procesa dalībnieka, kas neatrodas tiesas zālē, attēla un balss skaņas reāllaika pārraidīšanā uz tiesu un otrādi.

Visās tiesās ir Reģistru un informācijas sistēmu centra darbinieks, kas strādā kā iekšējais IT speciālists, kurš nodrošina videokonferences iekārtu darbību un novērš tehniskās problēmas.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Vajadzīgā informācija ir norādīta pieprasījuma veidlapā. Jebkāda papildu informācija ir atkarīga no konkrētiem katras lietas apstākļiem.

Lapa atjaunināta: 27/10/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.